

INVALIDID

Vigastatud sõjameeste häälekandja

== Olmub üks kord nädalas ==

TELLIMISE HIND postiga ühe kuu peale 12 Mrk.
Vigastatud Sõjameeste Ühisuse liikmetele (invalididele) —
hinnata.

Väljamaale 10 Mrk. kallim.

Toimetuse ja talituse asub Viljandis, Gus tän. № 38. :: Toimetaja kõnetund kella 11—1. e. l. :: Talituse asjaajamine igal ajal

Oksik number maksab 3 marka

Kuulutused 5 marka millimeeter.

Tellimisi ja kuulutusi võtavad vastu kõik vigastatud sõjameeste
ühisuse osakonnad ja raamatukauplused.

I. aastakäik.

4. detsembril 1921

№ 8.

Lambad ja — fikud!

Politilisel ajajärgul, klassivõitluse palavikus, imbub poliitiline erakonna meelsus kõigi elualade sisse. Inimesed, teatava klassihuvidega orjastatud, vaatavad kõigi asjade peale ainult oma erakonna priilide läbi ja otsustavad sellelt seisukohalt kaasinimeste ja elunähtuste üle.

Sellega on seletatav ka see nähtus, kuidas meil sõjainvaliidide hinnatakse ja nende eest hoolitsemisest arusaadakse.

Ühed ütlevad: „Meie tunneme ja tunnistame ainult Eesti vabaduse sõja invaliidide. Ilmasõja eht üleüldise endise sõdade invaliidid ei kuulu meie hoolde alla. Meie ei tunnista neid.“

Nii siis: elagu või suregu nad, see pole meie asi!

Teised jälle ütlevad: „Eesti vabaduse sõda oli Eesti ührahva vägistamise sõda — kapitalistide ja suurte magurite taskuhuvide eest võitlemine. Selle sõja invaliidide ei tunnista meie.“

Nii ja teised!

Ühed võimulolejad ei tunnista ilmasõja invaliidide ja kui teised võimule saaksid, ei tunnista jälle vabaduse sõja invaliidide.

Kõik sünnib erakonna taktika järele — ka invaliidide hindamine! Ühed lambad ja — teised fikud. Wahel jälle on see ümberpöördukt..

Võideldu oma erakonna huvide ja partei kasude eest, see on iga klassi seisukohalt arusaadav, aga ärgu listagu ka invaliidide selle võitluse teerul sisse.

Invaliidid on feltkonna eht omaaegse riigitorra ohvrid. Nemad on võitlusvõimetud. Neilt on ühiskond eht riigikord loit võtnud, mis inimesel veale elunatulese on. Nad ei ole oma ainuhest suuremat eluäärtust, terwist, mitte mõne ulatuse või hoolimatuse pärast kaotanud.

Nendeaegne ühiskond eht olew riigikord fundis neid seda tegema — sõdima.

Nad pidid ka siis minema ja sõdima, kui neile werewalamine küll wastil ja läila oli. Ka feltkorral pidid, kui neile sõja siht ja otstarbe otse ilmamaate ja eluhuvide vastu oli.

Nii siis — invaliidid on praeguse aja erakonna kohtute eest süüta süüdlased!

Meieaegne inimkond ütleb, et ta kõrgete paleuste eest võitleb. Oma wäikeses Gestis aga näeme, et meie inimkond, feltkond, on omalasu ahnituseluga hingeni liini nõbritud.

Ka heategemus, inimesearmastus, on meie juures omalasu püüdega ühte seotud.

Meie aitame, meie teeme head ainult siis, kui sellest oleme ka omalasu saanud.

Armetagu seda mõned minu pärast kas või rahwa eht isamaa kasuks, aga ma ütlen: ainult selles seisab ühe rahwa, ja liiategi weel wäikesse rahwa, kasu, tema tulewik, et ta hingeline tasapind kõrge, tema moraal ja inimesearmastus õigejooneline ja puhast on omalasu.

Teeme head ainult sellepärast, et see ehteks tarwikil on inimsuse seisukohalt ja teiseks, et feltkonna pühkam kohtustus on nende eest hoolitseb; kes inimkonna ajaloo leerdormides oma terwise ja teega elu eest võitlemise võimaluse kaotanud.

Invaliidid on feltkonna wõlausaldajad, wõla nõudjad. Ükski, misjagune ühiskond seda wõlga wõttis.

Kui sureb isa, maksab poeg wõlad; kui sureb onu, maksab wenna poeg eht teegi teine; kui sureb järeltulejata wanapoiss, maksab pärandaja, kas riit eht mõni muu. See on juba rahwuswaheline juridiline põhindue.

Miks ei taha meie feltkond, wõi õigem walitus, seda sõjainvaliidide juures maksawat tunnistada?

Meil jaotatakse invaliidid, nagu piibli suurel kohtu-päewal — lammasteks ja fikudeks; seatakse paremale ja pahemale kaele seisma.

Ja kannatavad ühtewiisi mõlemad selle jao-
tuse all — nüüd ja edespäidi. . .

Aeg on selleks wiimne, et nüisuguse klassita-
misele inwaliidide peres lõpp teha ja inwaliidide
kui inwaliidide peale ühefuguse kaastunde ja lugu-
pidamise pilguga waadatakse ja ainult sõnade tege-
mise asemel nende eest püütakse rohkem hoolitseda.

Seda nõuab Eesti tulewik, — kui selle sisse
ustakse. —

E. W. Wigastatud Sõjameeste Ühisuse pidude lõbustusmaksust wabastamine.

(Järg).

3) Saaremaa maakonnawalitsuselt 19. nov. 1920 a.
Nr. 1128 all.

E. W. wigastatud sõjameeste ühisuse Reiskjuhatusese.

Teie wahikirja Nr. 1185, 6. nov. 1920 a. peale.
Saare maakonnawalitsus otsustas 18. novembril f. a.
nimetud pidud maakonna kasuks wõetawast lõbustuse
maksust wabastada, millest seega Teile teatatakse.

Administrootiiv osakonna juhataja: (allkiri).

Asjaajaja: (allkiri)

4) Petseri maakonnawalitsuselt 26. nov. 1920 a.
Nr. 5767 all.

E. W. Wigastatud sõjameeste ühisuse Reiskjuhatusese.

Teie kirja peale Nr. 1185, 6. nov. f. a. teatame,
et Petseri maakonnawalitsus põhjusemõtteliktult sellega
nõus on, et sõjameeste ühingu wõolt toimepandawad pidud
maksust wabastatud on, kuid wastawate pidude toime-
panemise kohta maakonnas palume meile alati kontroleer-
imise juhtes teatada.

Efimees: (allkiri).

Sekretäär: (allkiri).

5) Pärnu linnawalitsuselt 26. novembril 1920 a.
Nr. 4059 all.

E. W. wigastatud sõjameeste ühisuse Reiskjuhatusese.

Wastuselt kirja peale 6. nov. f. a. Nr. 1185 tea-
tab Pärnu linnawalitsus, et wigastatud sõjameeste
ühingu kohaliku osakonna poolt ühingu kasuks toimepan-
tawad pidud ja etendused linna wolikogu otsuse järele
19. fep. lõbustusmaksust wabastatud saawad.

Sinnapea abi: (allkiri).

Sekretääri eest: (allkiri).

6) Pärnu maakonnawalitsuselt 22. nov. 1920 a.
Nr. 1133 all.

E. W. wigastatud sõjameeste ühisuse Reiskjuhatusese.

Ülemalheldawast teatab maakonnawalitsus Reiskjuha-
tusele kirja peale 6. nov. f. a. Nr. 1185, ligikilades, et
kui Pärnu maakonna piirkonnas asuwad wigastatud
sõjameeste ühisuse osakonnad edespäidi eneste wastutusel
pidustusi toimepanewad, mille sissetulekud kahtlemata
wigastatud sõjameeste heaks lähewad, tuleb osakondadel
igakord maakonnawalitsusele sellekohane maksust wabas-
tamise palwe tarwiliste aruannetega pidu tulu ja kulu
arwetega sisse saata ja et ainult peale tähendatud tingi-
miste täitmist on maakonnawalitsusel wõimalik maksust
wabastamise asjus soowitud wastutulemist älesnäidata.

Wajanduse osakonna juhataja eest

Maakonnawalitsuse efimees: (allkiri). Asjaajaja: (allkiri).

Toimetuse märkus: Pärnu maakonna-
walitsuse kirjast oleme efimee poole wäljajätanud, mis
lõbustusmaksu määrust ja maakonnawalitsuse maksust
wabastamise õigust „Kiigi Teataja“ järele seletab.

Jeloomulitult faktits seejuures jääb Eesti inwa-
liidide ajalooesse aga see, et Pärnu maakonnawalitsuse
wabastuselkiri, wõi õigem seletus, ainus sellefugune terwes
Eesti maakonnawalituste otsustes on. Ta wabastab
wigastatud sõjameeste ühisuse pidud maakonnamaksust
igakordsete palwete peale ja ainult siis, kui palwekirjale
õit tulu- ja kulu arwed (kwitungid) jne. kaasa on
pandud. Muudugi on ta siis weel wabastamine wõimalus,
mis tähtsamaks wõib saada, nagu kirjast aimata wõib. —
See lõhnab natuke tsaarigaegade järele. Igatahes ei ole
see demokraatlise maakonnawalituse meelusest kohane
tunnistus.

Soodame, et maakonnawalitsus ehk maakonnandu-
kogu selles asjas uue otsuse teeb. Kui mitte praegune,
siis usume, et tulewal aastal walitaw uus maakonna-
walitus seda tingimata teeb.

Nüisugune rastuse tegemine, keeruljus ja alalõpmata
nurumine ja palumine ei ole enam pärit käesolewast ajast.

Ja selle käest jeda weel nõutakse!? (Järgneb.)

Hääled ajakirjandusest.

Eesti sõjainwaliidid. . .

„Eesti sõjainwaliidid on äärmiselt raskes ja abituse
seisukorras. Walitus, kui ta seltskond on neid äraunus-
tanud, mahajätanud.“

Nõnda algab kiri, mis wigastatud sõjameeste ühisus
18. nov. meie kirjaniitkudele on saatnud ja milles nad
ühe albumi jaoks kaastööd paluwad.

Me loeme selles kirjas muu seas:

„Usume, et ka Teie isiklikult mitmel korral lähemas
minewikus raudtee wagunites, linna tänavatel jne. kargu
najak komberdajaid wigastatud sõjamehi nägite, kes oma
wäriewa käe arwuanni järele wälja firutafid? Nälg, elu
alleshoidmise tung sundisid! Ei olnud teist teed. . .“

Seftsaadik ago, kus wigastatud sõjameeste ühisus töö-
tab ja osakondade töörgu üle maa on laotanud, ei näe
teie enam kerjajat inwaliidi. Ehk olgu siis seal, kus
meil weel osakonda ei ole. . .“

Raasted sõnad! „Walitus ja seltskond on neid ära-
unustanud, kes oma terwise, oma töowõime isamoale oh-
werdashid!“

Mina tahan siiski oletada, et ei walitus ega selts-
fond teid unustanud ei ole. . . Aga teie raske seisukord
annab teile täie õiguse nõnda mõelda ja ütelda. Seft
antud abi ei ulata. . .

Soodan kindlasti, et seltskond teie ettemõtte wastu,
millest eelolew kiri kõneleb, suurt osawõtmist üles näitab.
Ja eriti mitte need, keda teie õfelohe kaastööks üles
kutstute.

Tänan teid au eest, et teie ka mind kaastööle kutjutel
P ü ü a n teie soowi w i i b i m a t a täita. Jääb ainult
soowida, et minu saadetus teie soowi kohane oleks.

Tallinnas, 20 nov. 1920.

(Sotfialdem. Nr. 237.)

M. Martna.

T u n g i w s o o w .

Meie wõime jälle rahuga oma igapäewast tööd teha
ja rahuga oma pääd õhtul afemele panna. Iga tertwe

Inimene saab elumõnusa maitseada, nagu kellegi soov ja tahtmine seda tahab.

Kas tuleb aga kõige selle juures ka meelde, kes meile seda tütte võitlestivad ja näid aga ise kargu rajal käivad ja paljudi oigades ja tähja kõhuga õhtul ajemel ohtavad. Ma lain alles hiljuti Invaliidide Keskjuhatuselt abi andmise asjus äsna väga turba kuulba, kui wiletsas ja lehwat seisutorrast praegu meie wigastatud sõdurid wiibitawad abisaamisest. Seltskonna kohus oleks wiibimata appi tõtata.

Oleks wäga „tungiw soov“ et meie jõuluäegsed pidud saaksid kõik ülemaa ainult invaliididele pühendatud. Sissetulek kõik neile. Tulge alla ja aidake neid, kes tuhat korda rohkem on ära teeninud, kui need mõned odawad margid, mis meie nende häda kustutuselt anname.

(„Sakala“ Nr. 137) Sügawa kaastundmusega ristiinimene.

„Põhjataht“.

Selle nimeline, ilukirjanduslike siisuga album, ilmub lähemal ajal „Invaliidide“ tegev-toimetaja korraldusel. Et album siiskas saaks, sellets on kirjaltult kõikide Eesti kirjanduse ja kunstnike poole pöördub.

Ülestutse on meie waimlike võitlejate seas invaliidide wastu sooja tundmust ja poolehoidu sünnitanud. Saadetakse albumile kaastööd, terwituskirjad südamlitu sõnadega taast; kirjutatakse ajalehtis awalikta artikliti invaliidide raskest saatusest; peetakse pidudel lauakõneste ühes kirjandustega jne.

Seda tähelepanust tunned, et meie kirjandikud, ülestutse läbi teada saades invaliidide abitud seisutorda, on ühe nne hääde meie kaestatanud ajajärgus heitema pannud, mis südameid sõjendab wenna-armastusega ja aratab seltskonna arusaamisest nende wastu, kes temale oma eluterwise on wabaduse ja tulewiku pandits õhwerdanud, see on — meie invaliidid.

Kawatus oli küll juba jõuluts albumi wäljaanda, aga et alles iga päew post nut ja huwitawat kaastööd kirjandikudelt juurde toob, siis wõib olla, et ilmumine hiljemaks jääb. Selle eest aga saab siin täielikum, wäärtuslikum.

Et seltskonnale, kõige pealt aga meie invaliidide verele, teatavaks teha ja tulewiku mäletamiseks jätta neid kirjandikute kunstnike, kes ilirastel ja abitud ajal wigastatud sõjameeste saatusest sooja südame ja kaastundega osawõtsid, awalbame sissetulnud järjekorras albumi kaastööd taast olewad kirjad. Kõigil kaastöödel aga ei ole kaastirja, nii et neil ainult kirjandikute ja töd nimetuse jaame awalbada. Bilemad kirjad lühendamise ruumi puudusel, tähtsamaid kohti wäljawõttes.

1) **Mihkel Kampmann**, Tartus. — „Optimistlik ilmawaade rahwaluules“.

2) **Friedr. Kuhlbars (Willi Audi)**, Wiljandis. — „Eesti suurte eegade sõdurid“.

3) **Dr. Tipp**, Nõos. — Kolm luuletust.

„... Taham üksi soovida, et helde Jumal ise aitaks meie waeste invaliidide elutorda, kes isamaale oma kallima maapealse wana, oma terwise, õhwraks toonud, kuldagi fergitada ja neid wähemalt kõige suuremast hädast ja puudusest pääst.“ — Mis omalpool nende sauts teha oleme mõinud, seda olen otseteel Tallinna Eesti Punase Risti Beawalitusele, kui andeid wähegi oli koftu tuinud, edasi saatnud. Ka täna saatsin sinna 250 marka.

Ettewõttele meie invaliidide sauts kõige paremat edu ja suuremat õnnistust soovides, terwitab isamaa poegi südamlituma wennaaterwitusega“.

4) **M. Martina**, Tallinnas. — „Minu palweloba“.

„... Jaadan „Põhjatahte“ jaoks juuresolema kirjutuse, mille eest ma — isenejelt mõista — taju mitte ei nõua ega wastu ei wõtaks! Soowin ainult, et minu kirjutus Teie plaani kohane oleks. Edasi soowin, et Teie ettewõte kõige paremine õnnestats ja et seegi teeks saats tuima, loiu ühistonna südame juure! Kõige paremat soovides“.

5) **P. Grünfeldt**, Tallinnas. — Seitse laulu ja salmitut.

„Palun auwäärt invaliidid nende ribadega seeford leppida. Tulewikus olen igasuguse kaastööd peale walmis, ilma et taju nõuaksin. Auwalitult terwitades“.

Dr. Joh. Wares-Barbarus, Pärnus.

„... Saatsin täna postiga 6830 mrl. 50 penni, misjagune Jumma eila 25. nov. „Endlas“ 3-da polgu 11-se aastapäewa pühitsemisel minu lauakõne järele laudkonna poolt mõne minutiga koftu pandi, et wähegi toetuselt olla neile, kes oma were, säed ja isad Marji altarile on õhwerdanud. Laudkond awaldas elawat kaastundmust ja iugupidamist wigastuile ja näitas, et ta neid oma seltsimehi ei unusta, kes sõja kaleduse märke, raskeid haawu, wigastusi hauani enesega laudma peawad. Teie, militarismi ja kapitalismi õhwrud, olete elawaks meeletulestuselt kõigile: ärge soovige sõda kunagi, sest meie oleme inimesed!“

Oma aja (rahast) saatsin laudkonna jummasse arwatuna dra. Olen kõigiti walmis ka kirjandust. albumi oma kaastööga toetama; palun ainult teatada, kes on selle wäljaandja? Kui wawats wõtate wastata, siis saadan kaastöö ilma honoraari nõueteta kohe ära. Kõige austusega“.

7) **J. Käger-Linnu**, Tarwastus.

„... Taham Teie hea soovile lahkesti wastu tulla ja albumi jaoks midagi saata.

Kimi „Põhjataht“ on ilus ja wäga kohane, sest nagu põhjataht ilka findlasti ja muutmata põhjataewa tsentrum on, nõnda olid ka meie haawatud sõdurid kesi sõjatules muutumata Eesti iteiseiswuse eest, mis ajalooesse heleda tähena hiilgama jääb.

Taham „Sakalas“ ülestutiega seltskonna poole pöörduta, et meie jõuluäegsete pidude sissetulekut saaksid invaliidide heaks. Sügawa austamisega“.

8) **Arnold Liiv**, Rakweres. — Mitu lähemat nowelli ja luuletust.

„... Eugenin oma isa käest Teie ülestutset kirjandikudele ja kunstnikudele „Põhjatahte“ koftuseadmise asjus me... Olen tuus aastat sõjamees olnud, ning üle 30 märgi haawu kehal, kuid sellegipärast wõin weel enesele leida teenida, alles õpetajaks Rakweres tatarlaste gümnaasiumis.“

Tunnen kaaja kõldele inwaididele, nende elumuredele ja elu kkeduustele. Taham Teie raamatutele ja ajakirjale kaastööd ilma hinnata saata, kui minu tööd jels tsbulitid on?“

Mis näid eriti Teie koguteose nime kohta ütelda — on see kaunis kena. (Arwan, et „Põhjanoel“ eht oleks weel kohasem?) — Kui minu kaastööd soovite, siis teadustage, uing saate üks eskemplaar „Invaliidide“ mulle näha. Terwitusega...“

P. S. — Soowan, et isa mul ka lähemal ajal Teile mõned tööd saadab“.

(Särgneb).

Ametlik osa.

Osakondade juhatusetele.

Et 2. kongressi otsuse järele osakonnad kohustatud on häälelandia ja Keskjuhatus toetuselt protsendi maksusi oma sissetulekute pealt maksma, niisamuti ka iga osakond ühe pidu puhta sissetuleku häälelandia toetuselt andma, seda aga on senini wõrdlemisi wäheste osakondade poolt täidetud, olgugi, et sellekohaseid meeletuletsi tehtud on, palub Keskjuhatus weel kord neid osakondi, kus see senini weel täitmata, ligemal ajal täita, ja protsendi maksud, ühes häälelandia toetusega arasaata, et Keskjuhatus mitte majanduslikse kitsituse ei langeta, mille tõttu ka häälelandia wäljaandmine seisma jääks.

Kõigiti korraldult oma kohustusi põhikirja, kongressi otsuste ja Keskjuhatus korralduste järele on täitnud Pärnu, Paistu, Laiuse ja Paide osakonnad. Teistes osakondades nagu: Tapa, Wiljandi, Tartu, Rakweres, Saarde, Põltsamaa, Haapsalu, S. Jaani ja Waiwara, on seda osaliselt täidetud.

Wigastatud sõjameeste postmargid.

Wigastatud sõjameeste postmargid on uuesti igas postkontoris määgile lastud, hinnad ületrititud. Esmine sort maksab 2 mrl. 15 penni ja teine 1 mrl. 10 pn., nii et esimese pealt 15 penni ja teise pealt 10 penni wigastatud sõjameeste heaks läheb.

Kiikmed, soo otage oma ümbruskonnas seltskonnale, et neid postmargiti rohkesti ostetaks.

Tänu

hva Soowikule ja Kitarasõpalise raundteewalitsusele, wigastatud sõjameeste postmargide rekklami-plaataidide ja kuulutuste maksuta ülespanemise luba eest wagunites ja jaamadest, awaldab E. W. S. A. Keskjuhatus.

Osakondade teated.

Wiljandi osakond

pani „Roibu“ Seltsi jaalis 20. nov. karnetwaali ehl nõudate pidu toime. Osawõtmine oli õige rohke. Sisje tuli piletitest 16172 marka. —

Et osakonnal loteriipiletist veel rohkesti müümata, siis on kawatvus loofimise pikendust walitsuselt paluda. Soosimine pidi 12. detsembril olema.

Nõigile osakondade juhatusetele.

Rekshatuse ettepanekul palub toimetuse, et üleüldiselt teatavaks teha ja mäletada jurma läbi lahkunud ühijuse liikmeid, kes 1919. ja 1920. a. a. tuni sijaajani surnud. Sellets saattu kõik osakonnab nende nimekirjad, juurde tähendusega, kinas leegi jurnud, toimetusele, et „Inwaliidibis“ awaldada. Kes edespidi jurewad, neist palume toimetusele kohe teatada.

„Inwaliidi“ numbrid,

mis osakonna liikmetele wäljalootamisel saadetud, argu jätetu osakondades hunnikus seisma, waid kui muidu ei saa liikmetele kätte toimetada, siis pandagu postmargid peale ja jadetagu postikaudu igakõhe kätte. See kulu on koguni wäike, kuna leht toimetuse poolt hinnata tuleb.

Tehe korraliku laialilootamise käljes on ka osakondade huiwid seotud, sest lehe kaudu intwaliidide seas ühijuse waimlise sideme kõwenemisega kaswab ka liikmete suurem tegelik poolehoidmine ja osawõtmine osakondade wastu.

See on wäga tähtis ja tasub selle peale wäljaantud kulu mitmelordiselt ära.

Saagu sellest kõik osakondade juhatused täie ulatusega aru ja argu jätetu ühegile liikmele „Inwaliidi“ kätte saatmata. Kes ise ei saa ära wiia, sellele saatte postiga kätte.

Selles seisab meie ühijuse tulewõil ja edu.

Paide osakond

pani Paide linnas 23. novembril, laada ajal, karbitorjanduse toime, mis 6649 marka 30 penni sisje tõi.

Paide osakonna esimene pidu-õhtu on 12. detsembril Paide lähedal Kirna mõisas.

Seltskonna wastutulek intwaliididele Paides — üleüldiselt rahuloldam. Sekretäär: Hindrek.

Inwaliidide heats

korraldajad kunstnikud prel. Miina Hermann (orel), hra P. Berkowitz (cello), pr. A. Wiegand-Roppl (pöolo), hra Saarmann (waldhorn) ja kwartetti lauljad õpetaja A. Saur, direktor Raudsepp, Dr. Bernakoff, hra Põlde ja hra Saebelmann Tartus Peetri kirikus jurnute pühäl, 21. nov. suure waimuliku kontserti. Osawõtmine oli haruldaselt elaw ja sisjetulek rohke.

Soojem tänu pidu korraldajatele! Leidku see ilus ja kõrge eeskuju ka mujal pool meie kunstnikkude seas järeltegitajaid.

Teadaanne.

Wiljandi osakonna juhatus palub oma liikmeid, kellel osakonna poolt toimepandama loterii raamatud wälja müümisel on antud ja osakonnale tagasi toomata on, neid 6. detsembrini j. a. osakonna sekretäri kätte ära tuua. Siis, kui paljud loofitähed veel müümata on, teaks osak. juhatus wäljalootamise tähtaega, mis lõpeb 12. detf. j. a., veel pikendada. E. W. W. S. Ü. Wilj. osak. juhata.

Häälkandja toetusels.

Inwaliidid! toetage selle läbi oma häälkandjat, et oma Ambruskonnast wabatahtlikka annetust „Inwaliidibi“ wäljaandmise kulude katmisel kogute.

Toimetuse lastis annetuste wastuwõtmiel tarwis sellekohased kwiitungi raamatud trükkida ja saadab igale ühele, kes annetust koguda jootiib, kwiitungiraamatu koju kätte. Ka wõib igakõs, kes läheworas on, neid toimetustest ise äratuua.

Osakonnad! Teie kongressi otsuse järele on iga osakond kohustatud wähemalt ühte pidu häälkandja heats toimepanema. Suurem hull osakondi ei ole seda veel mitte teinud. Tehte seda nüüd kohe, et Teie häälkandja jälle seisma ei jääks. Teht käib liikmetel hinnata, nii et toimetusel otsekoheleid sissetulekuid ei ole. Seepärast on osakondade ja kõigi liikmete poolt toetamine tingimata tarwilik.

Majanduslise abiandmise kõrwal on intwaliididel ka waimlist toetust, eneste wabelist ühendusfidet tarwis. Sellepärast ei tohi meie häälkandja seisma jääda.

Lähemas numbris awaldame sellekohata ühe intwaliidibi kirja, mis seda wajadust allakriiputab.

Inwaliid.

Ameerika kindral Mikolas on sõjas teisest jalaast, käest ja filmast ilma jäänud ja nende alemele on talle kunstlikud pandud. Kui kindral Ameerikasse tagasi läts ja wõderastemajasse ajus, jaadeti hotellil teenet neeger teada teenima. Neeger aitas kindralil õhtul luue seljast ära wõtta. Siis ütles kindral rahulikult:

„Wõta nüüd jalg otsast ka ära!“

Neeger tegi suured filmad.

„Kas sa ei mõista jalga ära wõtta?“ ütles kindral tõsiselt. „Näe, nii wõdetakiel“ kõneleja wõttis jala ise ära ja pani laua peale. Siis ütles ta: „Nüüd tuleb kae kätte kord“.

„Niisugust asja ei ole ma veel kunagi teinud“, wastas neeger hirmuga.

„See lähew wäga kergesti“, ütles kindral ja pani teise kae laua peale jala kõrwale. Selle järele läts ta jängi.

„Dota weel natuke“, teelas ta siis neegrit, kui see wälja minna tahtis. „Ma pean ta teise filma wälja wõtma“. Selle järele wõttis ta üsna rahulikult oma klaasfilma wälja.

Seda nähes taganes neeger täis hirmu jaladuslise wõõra ees ühe juurde.

Kindralile tegi asti nalja ja ta hüüdis, woobis rahulikult pikutades:

„Tule ja wõta mul nüüd pea ka otsast ära“.

Niipea kui neeger seda kuulis, tormas ta üle pea ja taela hotellipidajaja juure ja kogeles sellele:

„Sinna üles 35. numbrisje on kurat tulnud. Ta kisub enese ise tükidets“.

Kwiitung.

3-da polgu teist aastawäewa pühitsewa laudkonna annetuse 6830 marka 50 penni wigast. sõjameeste ühijusele, olene kirjanik hra Dr. Job. Wares-Barbaruse läbi kätte saanud ja awaldame siin sündamlikku tänu annetuse ja wigastute sõjafelitsimeeste meelde-tuletuse eest polgu piduinnil.

Annetuse jaadame Rekshatuse kassasse edasi.

„Inwaliidibi“ toimetuse.

Wastutaw toimetaja: August Weiper.

Wäljaandja: E. W. Wigastatud Sõjameeste Ühijus.

Tegew toimetaja: Anton Suurkast.